

ПРАВОСЪДИЕ, ПРИЯТЕЛ НА ДЕТЕТО – ОБУЧЕНИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИ ЗА ПО- ДОБРО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

договор No. JUST/2016/JA/CC/JAC/VICT/7485

2016-2017

Участващо изследване в действие
ИСДП
Проф.Нели Петрова

Цел на изследването

- Проучване на практиката на третира не деца, жертви на престъпления и/или насилие в България през критериите на интегрирания подход и изискванията на Директива 29/12 на ЕС

Задачи

- Преглед на практиката на участие на деца в правни процедури
- Преглед на практиката за закрила и подкрепа на децата
- Преглед на взаимодействието, извеждане на добри практики

Методология

- 28 обучения с над 1000 участника
- Ключови въпроси от първите десет обучения
- Регистриране на изказани мнения, демонстрирани познания, изявени нагласи??, споделени практики по време на тези обучения.

Ключовите въпроси

Информирани и гарантиране на правата в правосъдието

Първи контакт, кой информира и как

- Колко и как разпити
- Кой представлява детето

Закрила на детето

- Координационен механизъм
- Индивидуална оценка
- Медицински прегледи

Възстановяване или психо-социална подкрепа

- Кой,
- Как
- До кога

Взаимодействие

Инструменти на изследването

- Еднакви казуси във всички групи
- 28 доклада от учителите, доклади от супревизии
- Проверка на обобщените наблюдения - 297
- Валидиране на рамка за първоначална индивидуална оценка
- Анализ на 400 случая от супревизии и на 80 интервюта с жертви на престъпления

Екип и период на изследване

- Експертен екип под р-во на проф. Н.Петрова
- 9 учители, в екип от двама психолози/социални работници и магистрат
- Юни –ноември 2016 г.

Етапи на изследването

Ключови въпроси

- След първите десет обучения
- Разработване на рамка за регистриране на резултатите

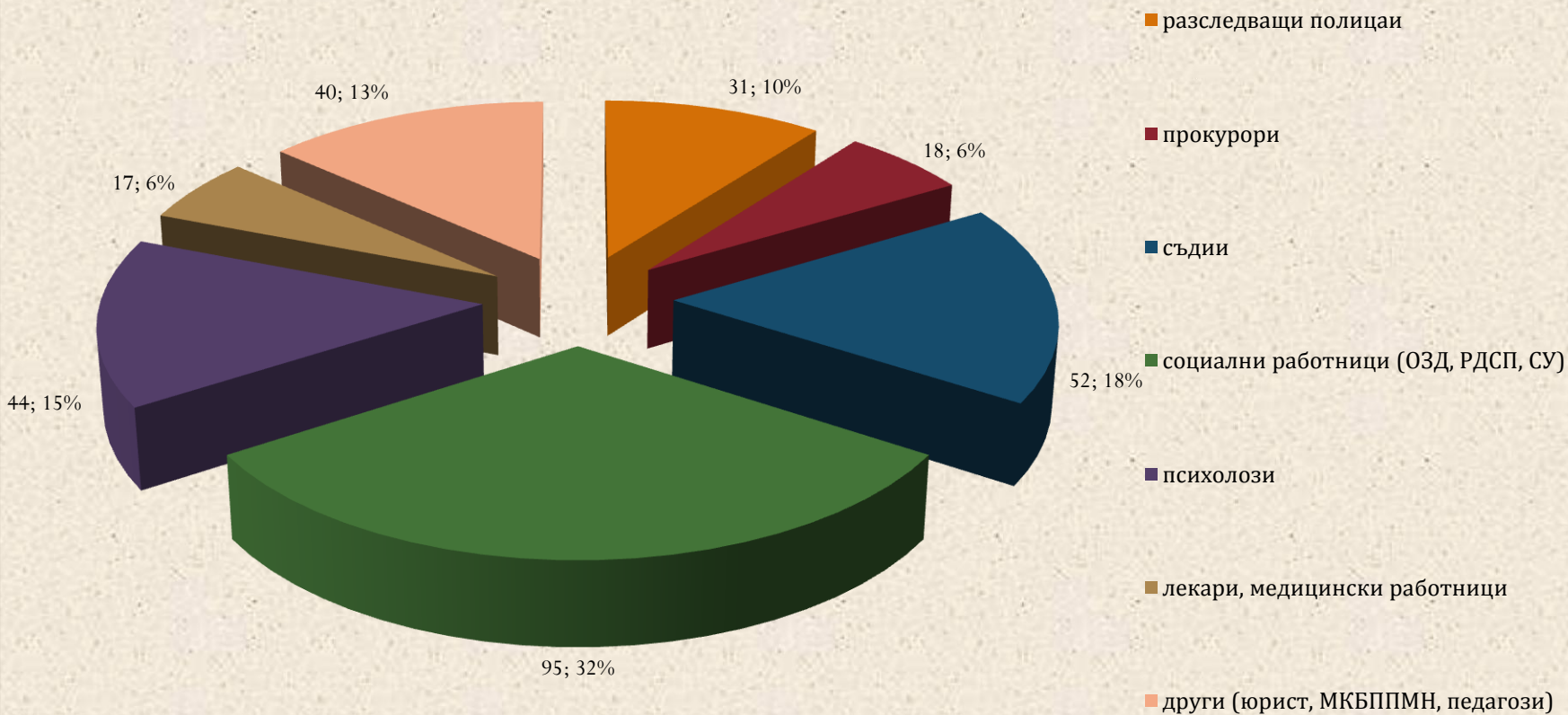
Анализ на резултатите

- Извеждане на обобщения и изводи
- Консултиране на обобщенията с участниците

Анализ на случаи и интервюта

- От изследването
- От доставчици на социални услуги
- Изготвяне на доклад

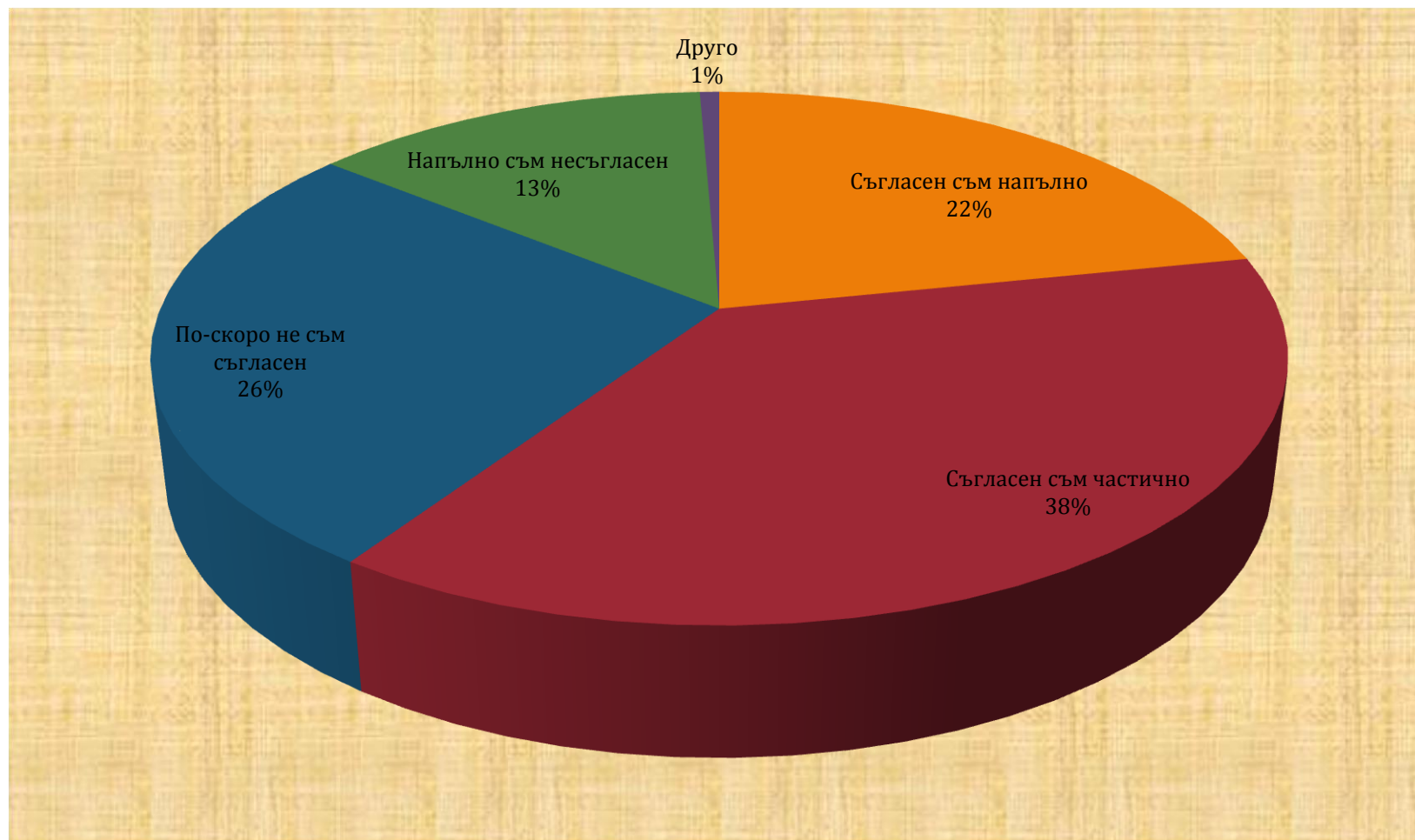
Проверка на предварителните обобщения – 297 участници

Изводи от изследването

- Има критична съвкупност от хора, които искат промяна
 - участието на хората в обученията, в срещите след него, в супервизиите;
 - споделените добри практики и реалното наличие на добри практики;
 - сбирките по координационния механизъм
- Желание за обучение и то мултидисциплинарно, между институционално

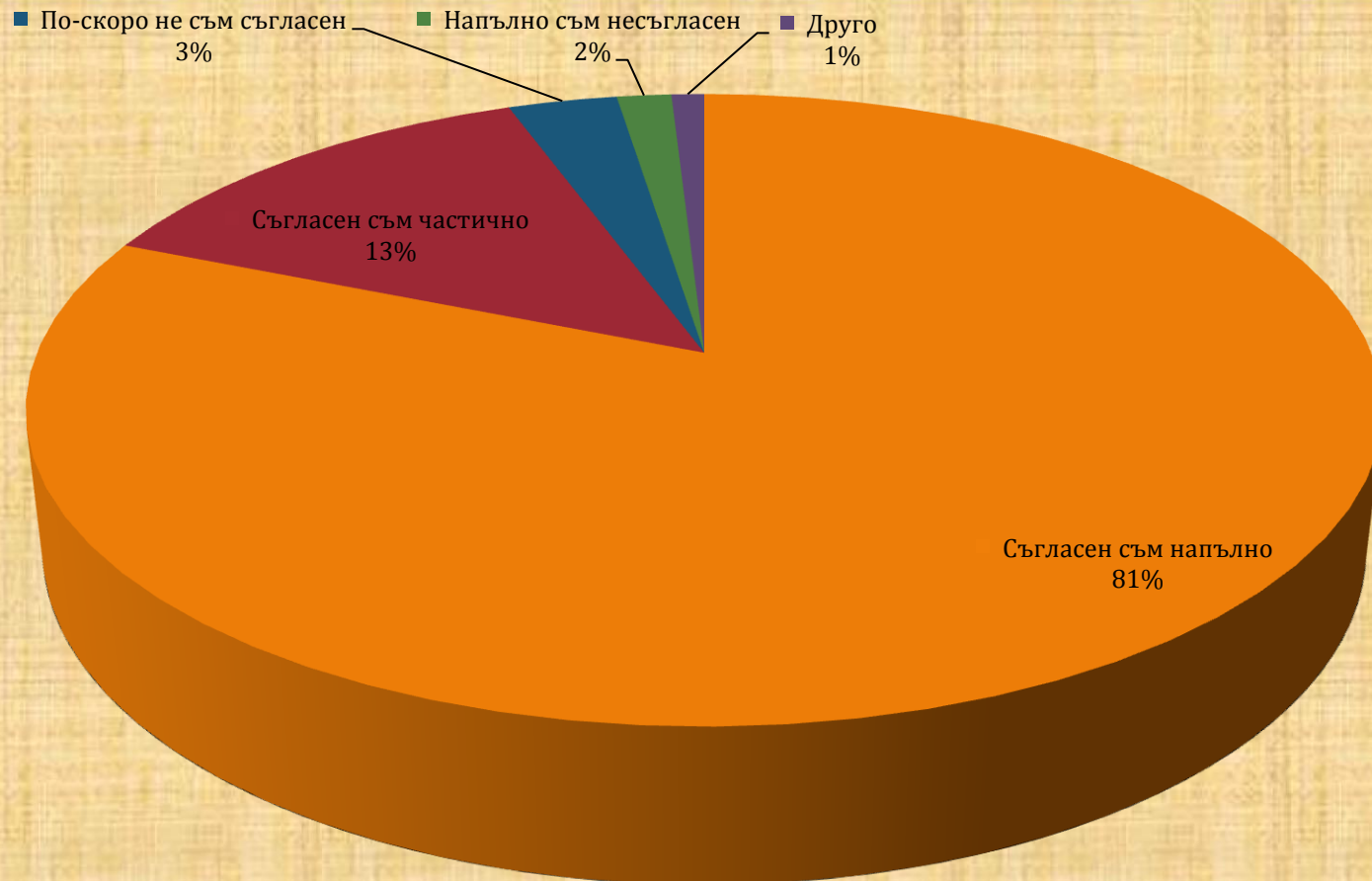
Срещи по координатния механизъм се свикват по-скоро редовно

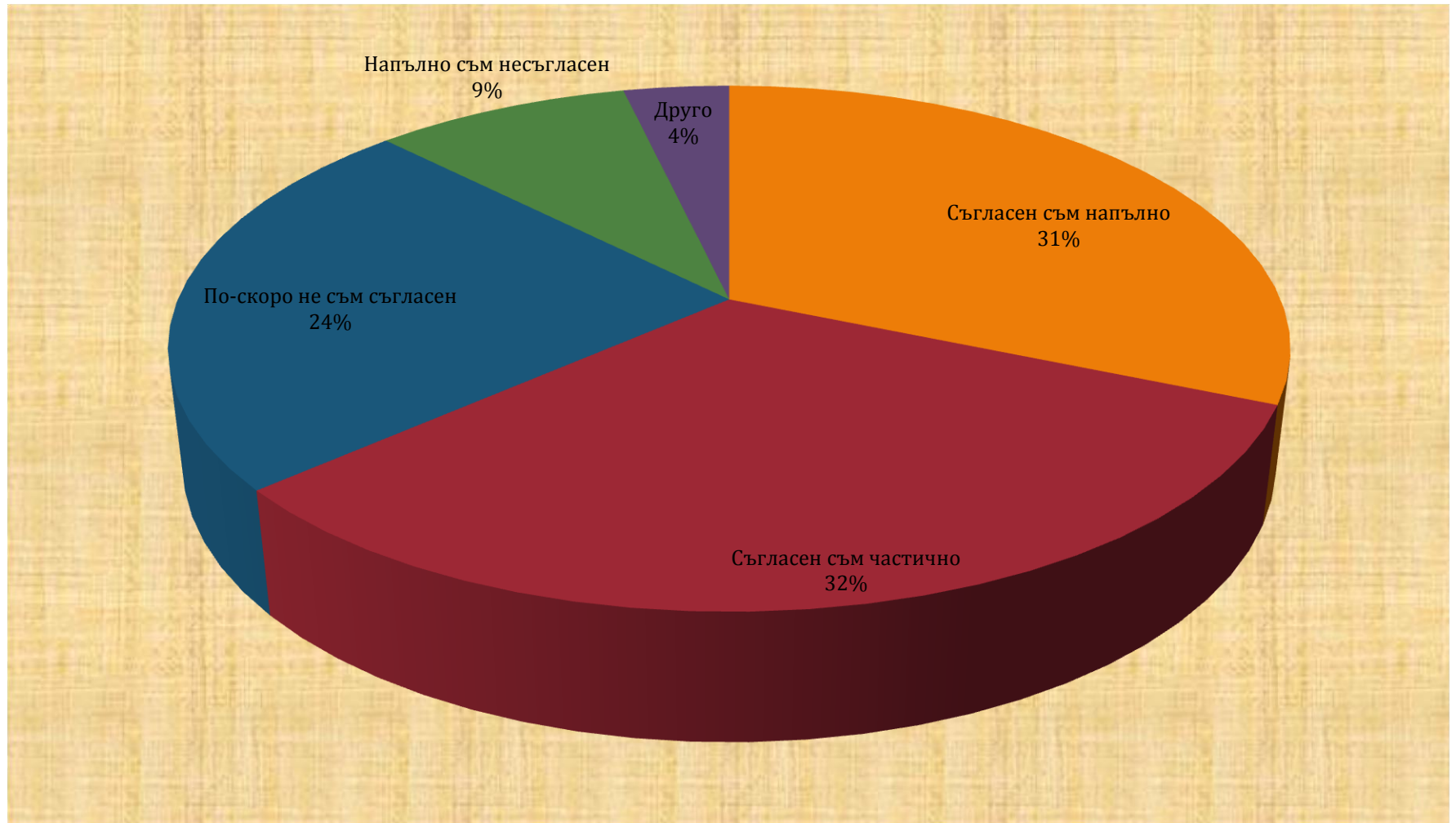
Изводи от изследването – информиране и гарантиране на правата на детето

- При транспониране на Директива 29 информиране за правата на жертвите, за достъпа им до здравни, психологически и други услуги, правото им на оценка – поверено на МВР, следователи, организации за жертви
- Данните показват, че има трудности
- Не е ясно кои са организациите за подкрепа на жертви на престъпления
- Има проблем с представителството на децата

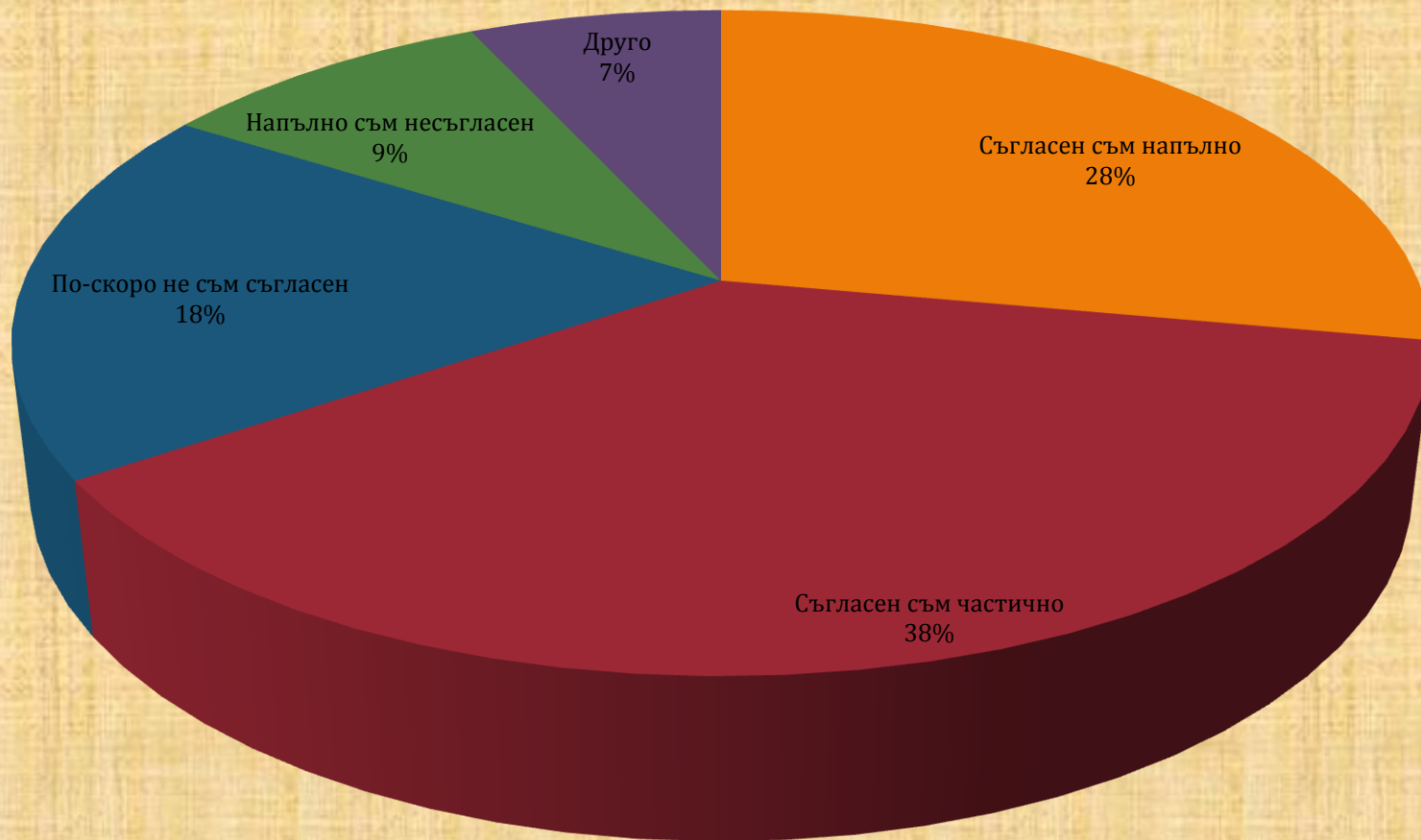
ОЗД не прави застъпничество за правата на детето, жертва на насилие и/или престъпление

Ако родителите не са на разположение, е възможно полицията да започне проверка/разпит на детето

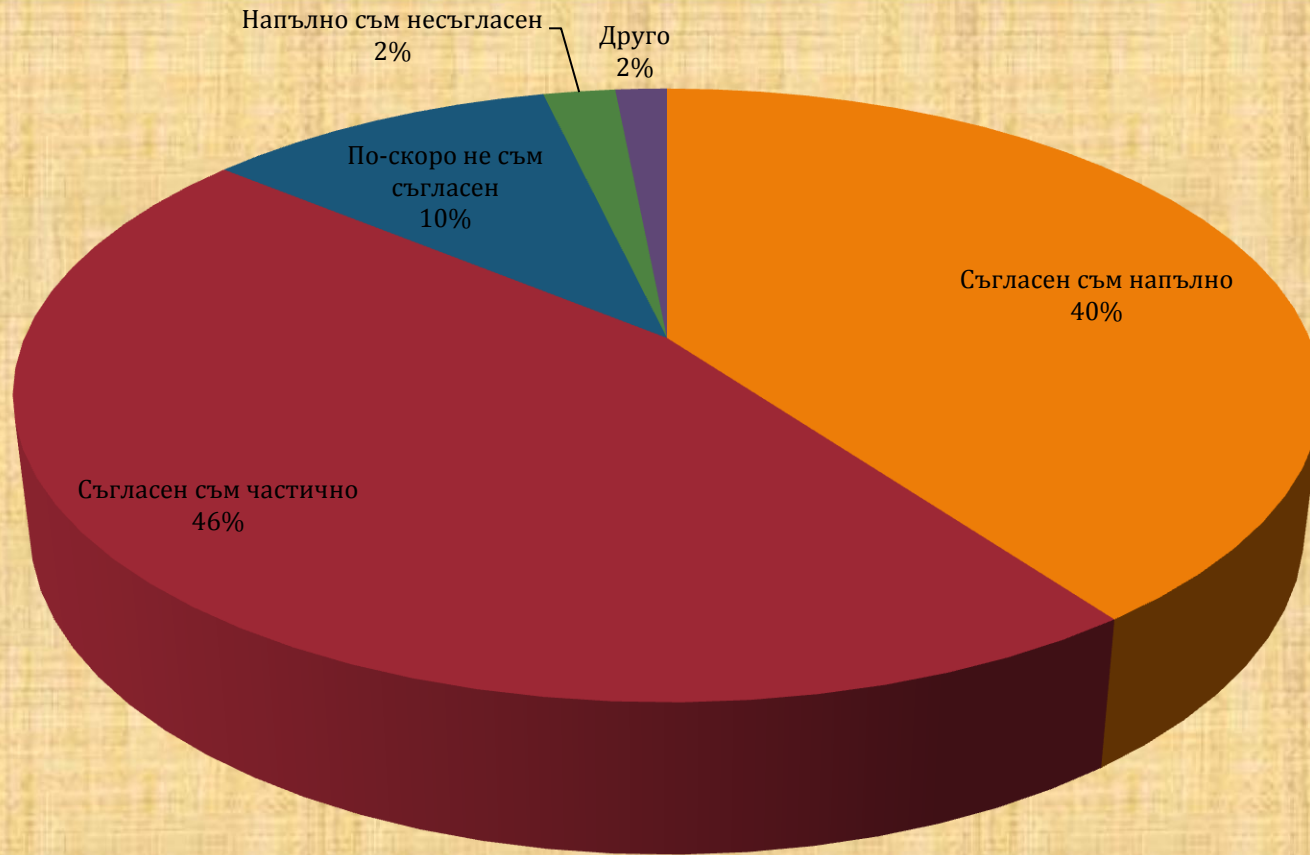
Законоватата възможност за особен представител на детето се използва по-скоро рядко

Изводи от изследването – гарантиране на правата на детето

- Практиката на разпит при щадящи условия се разширява, но е далеч от това да бъде за всяко пострадало дете, същевременно, там където няма “синя стая”, на нея се гледа като на панацея. Дори при “синя стая”, се провеждат много разговори, разпити..
- Практиката все още показва в преобладаващата част от случаите неотчитане и неуправляване на риска от продължаване на престъплението и най-вече от вторична виктимизация
- Правото на закрила не винаги е гарантирано.
- Правото на достъп до терапевтични услуги – само там, където има НПО проекти – тотално негарантирано;

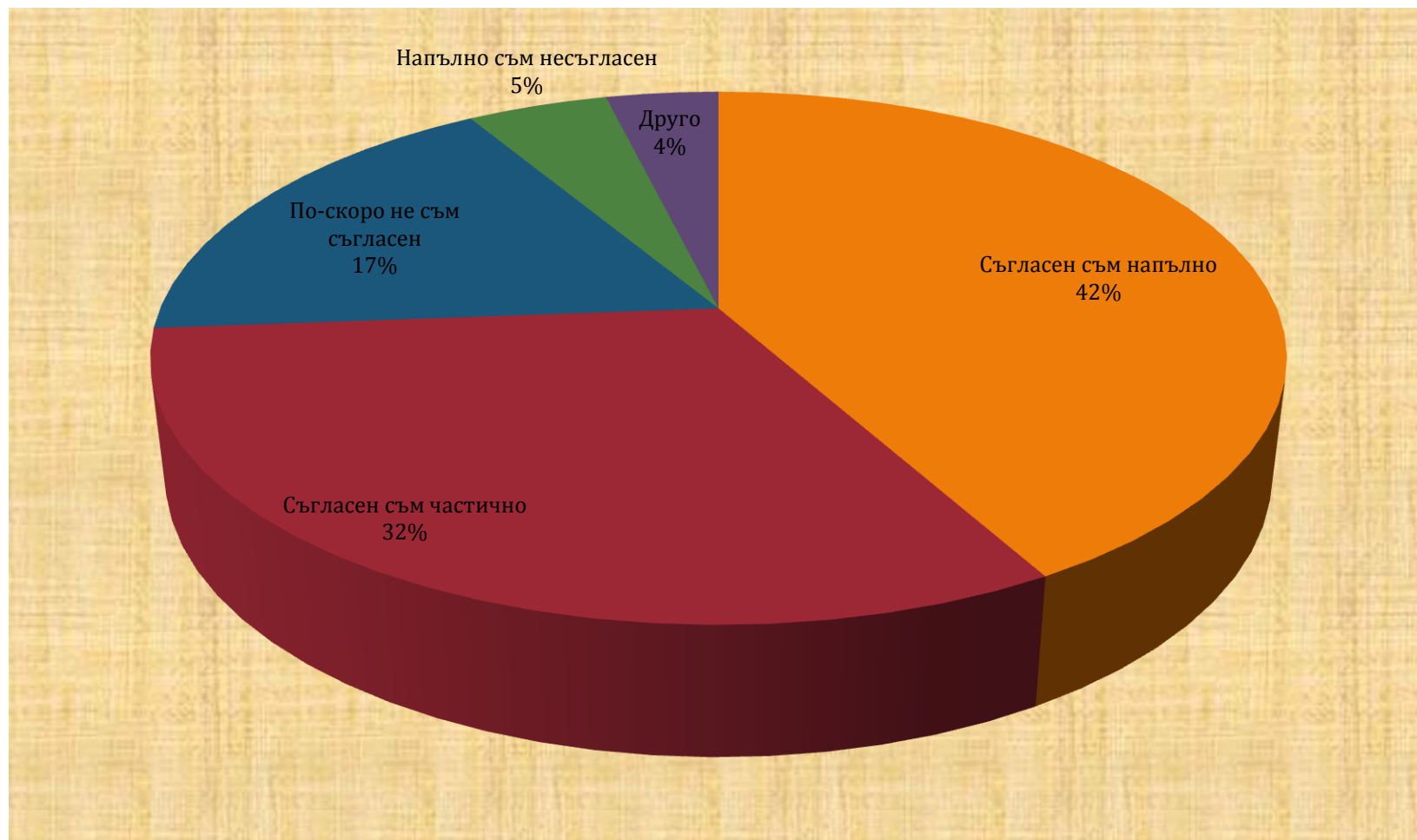
Много често първият разговор с детето е в рамките на полицейската проверка

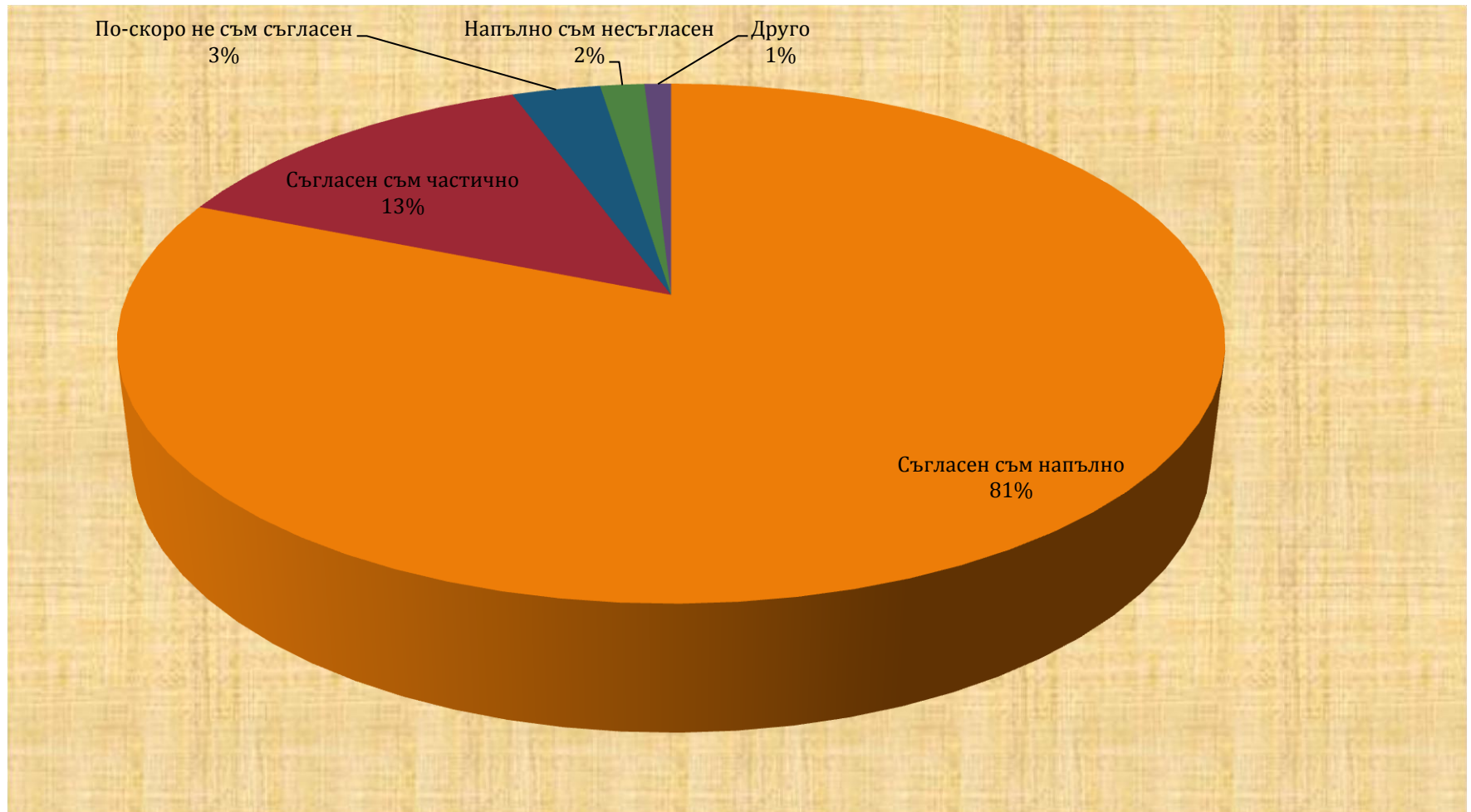
Изводи от изследването – индивидуална оценка

- Прави се социална оценка, която обслужва системата за закрила
- Интегрирана оценка се прави на местата, където се развиват практики на щадящи процедури и почти всички партньори отчитат ползата от нея.
- Отношението към интегрираната оценка на другите места– по-скоро полезна от гледна точка на разследващи полицаи, прокуратура, съд , но ОЗД има съпротиви и/или очаква указания,;
- Включване на медицински специалисти е епизодично и с трудности

Оценката се прави от ОЗД и тя обхваща само социалната ситуация на детето

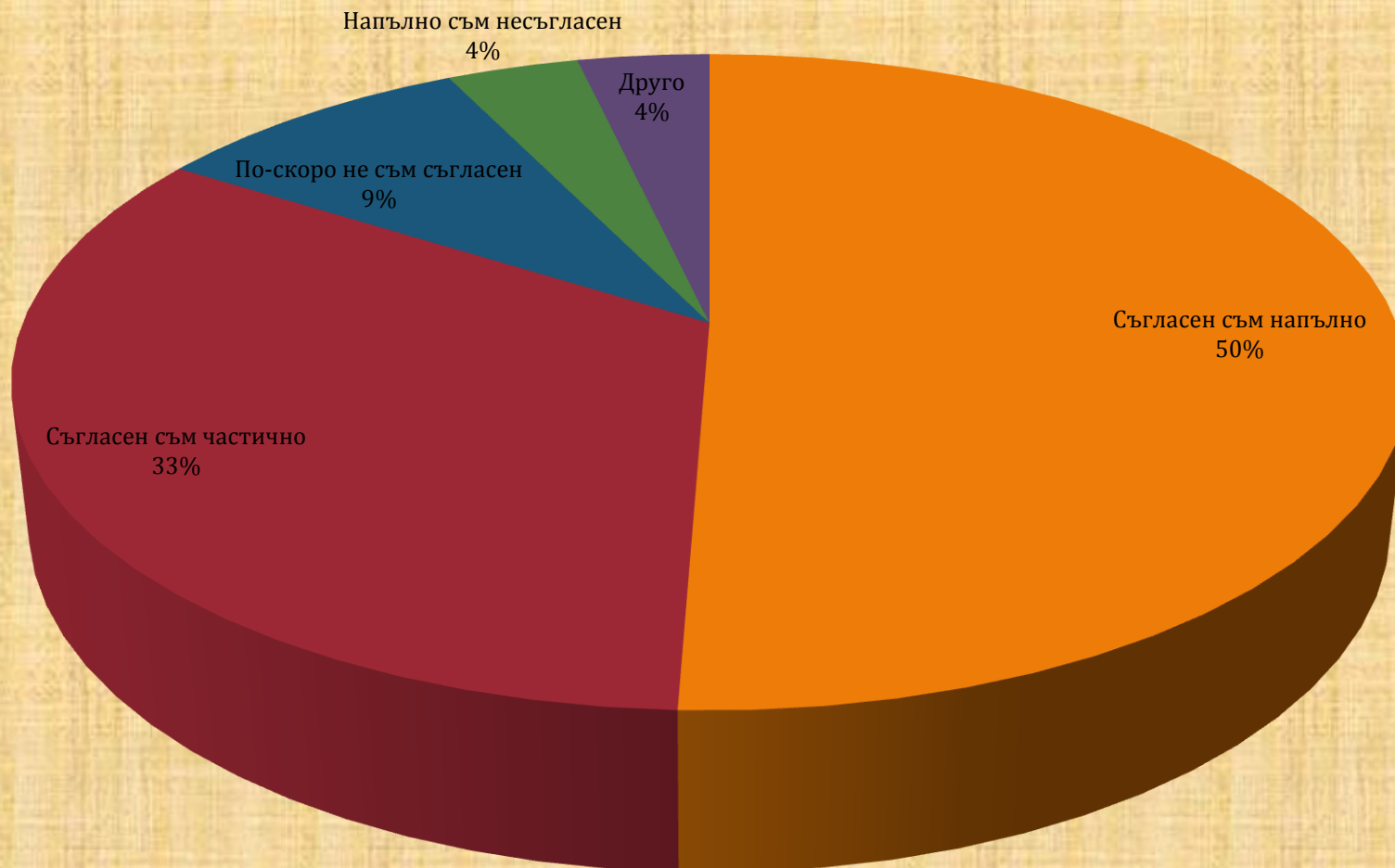
Мултидисциплинарната и междуинституционална индивидуална оценка е полезна за закрилата, за щадящото правосъдие и за възстановяването на детето

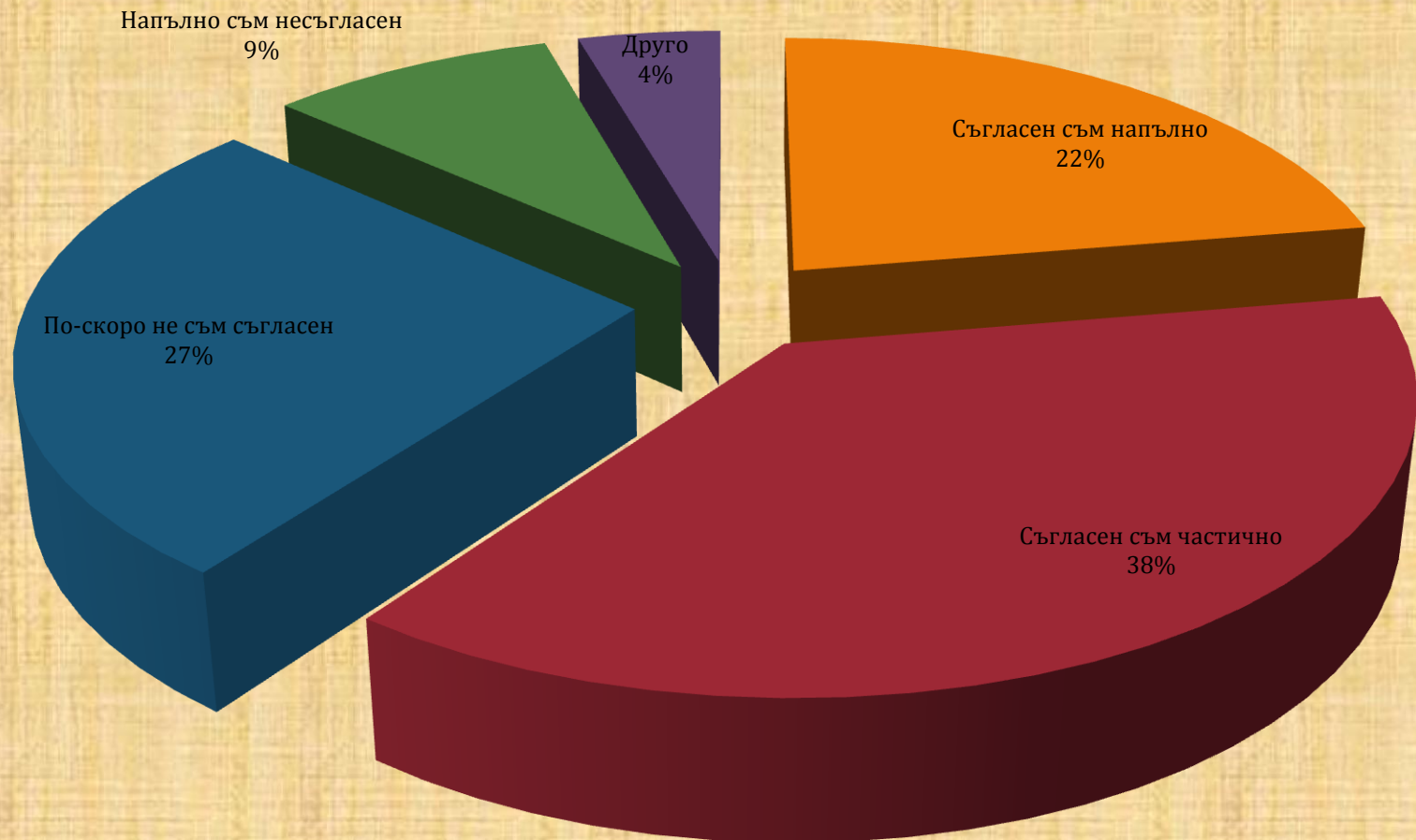
Изводи от изследването - взаимодействие

- Трудности при сигнализирането
- Участват само задължителните участници в КМ, много от другите дори не знаят за него
- Няма приети правила на местно ниво
- Няма взаимно познаване на нормативната рамка
- Не е ясно как да се случва обменът на информация
- Доставчици на социални услуги не винаги участват

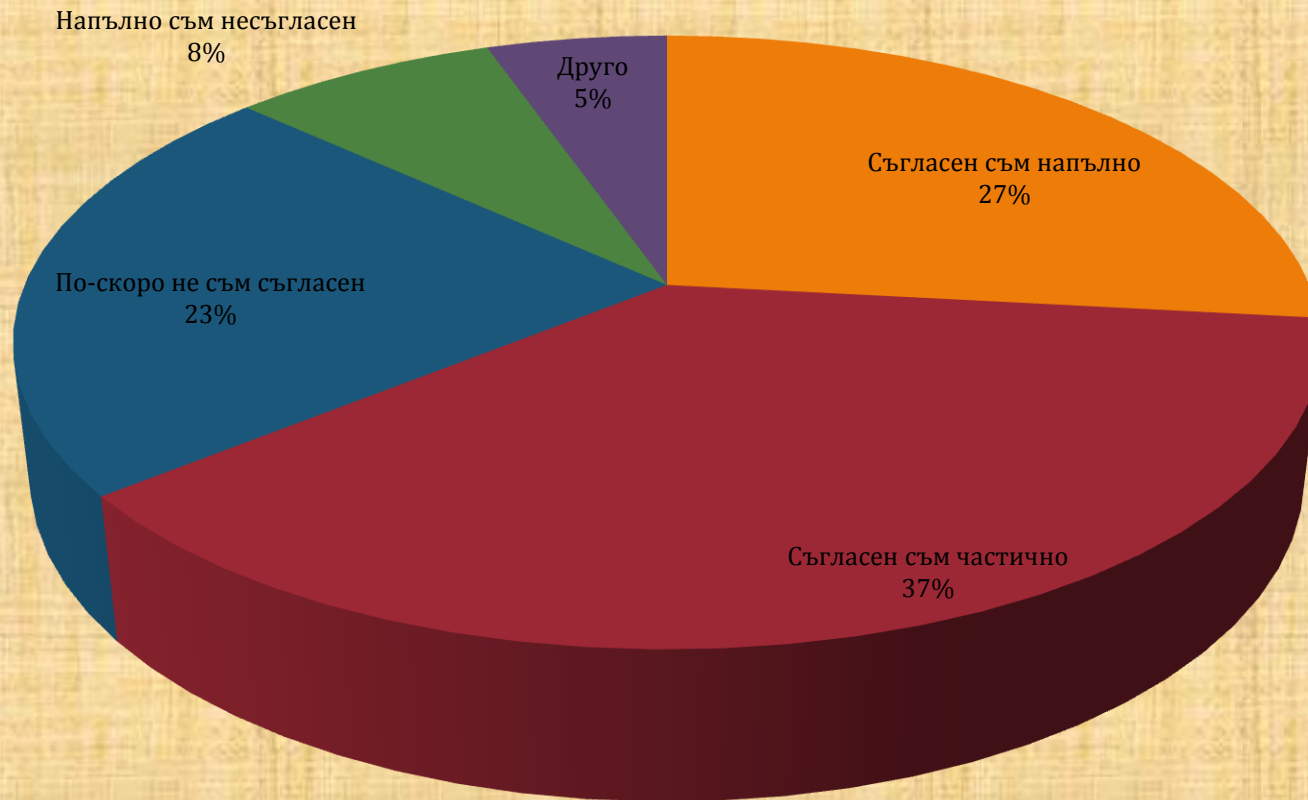
ОЗД винаги сигнализира полицията, обратното не винаги се случва

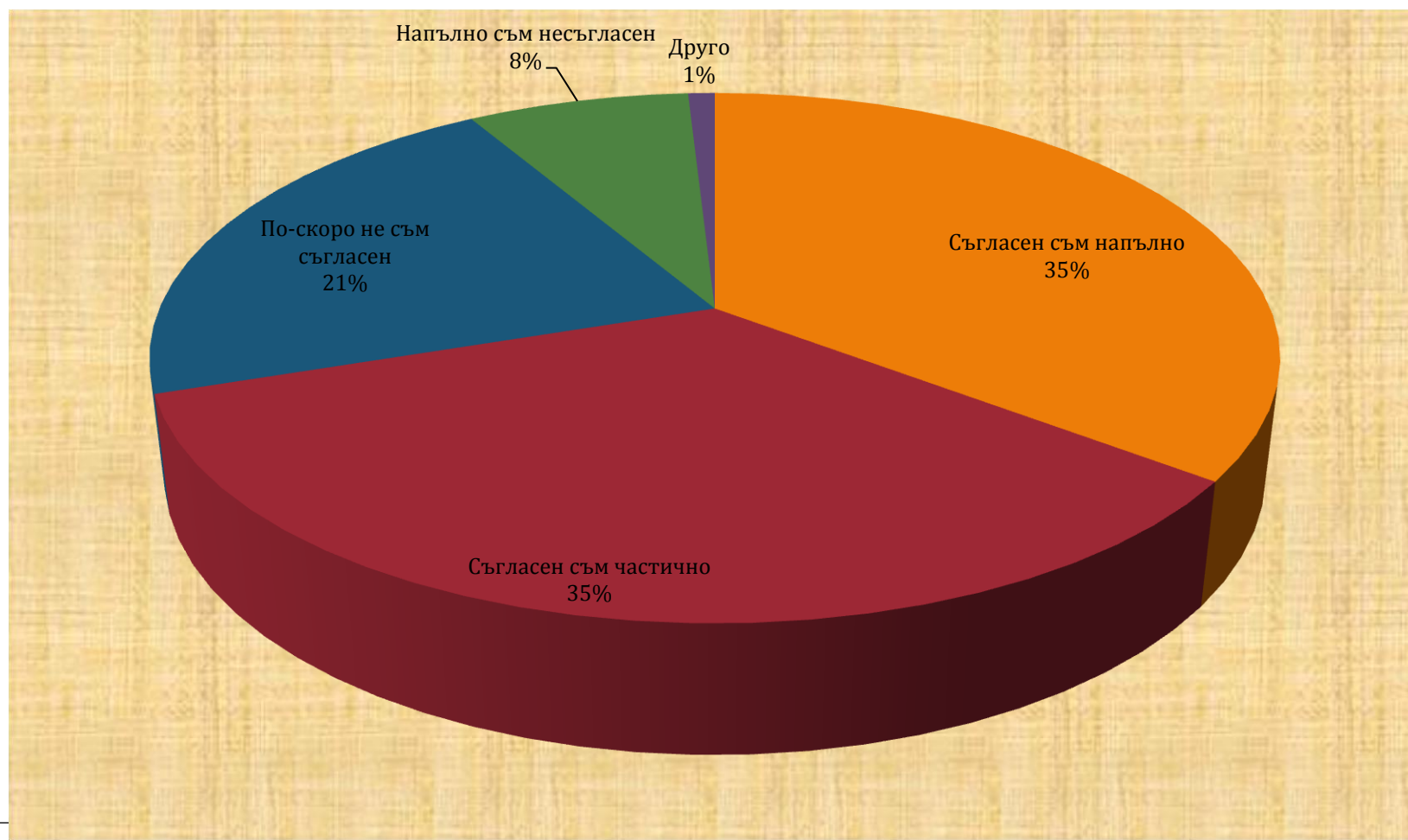
Медицински преглед само при спешни случаи и за целите на съдебно-медицинската експертиза

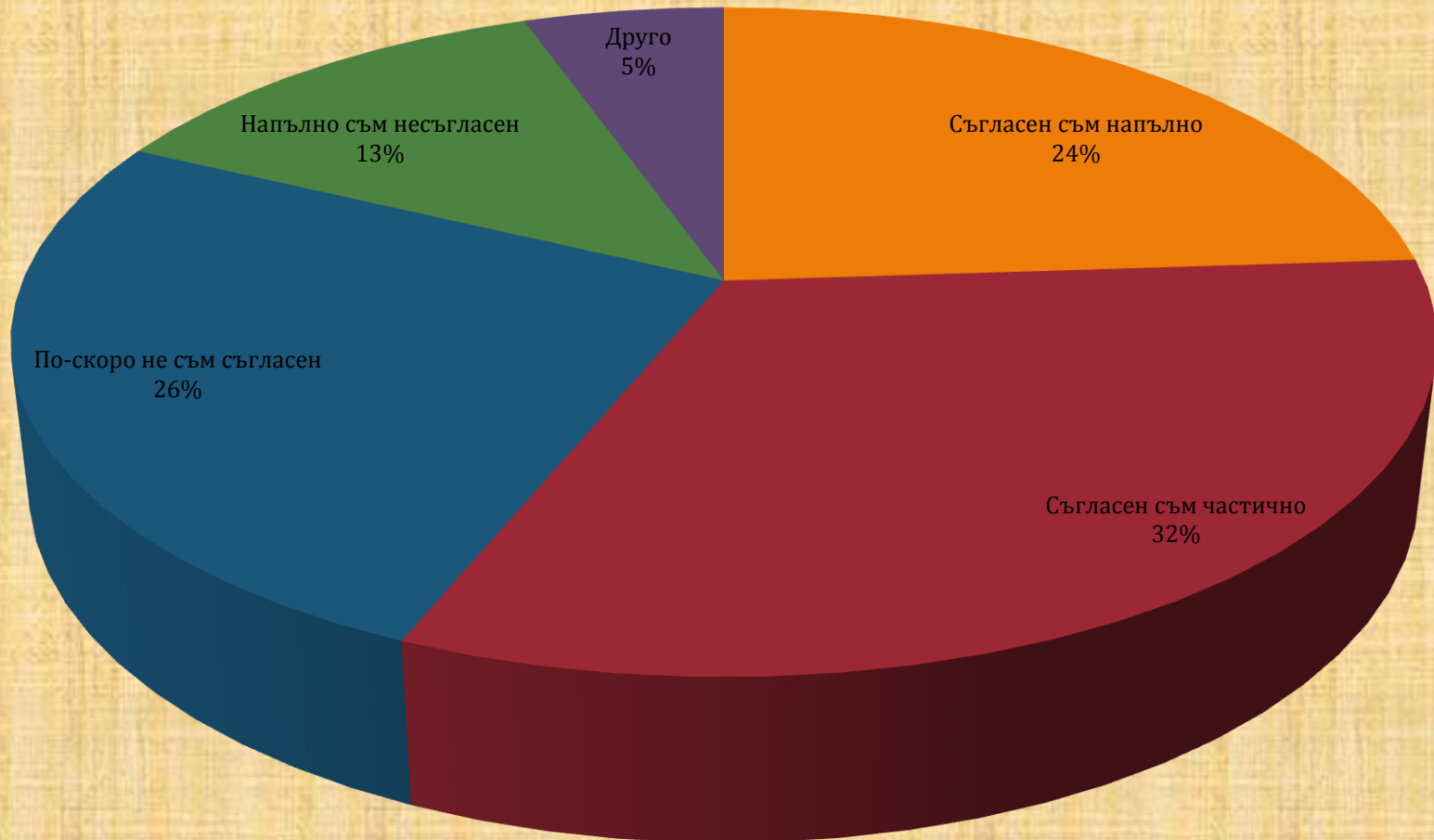
Обичайно се провежда само една среща по КМ, след това всеки си работи самостоятелно

Няма ясен официален механизъм за обмен на информация между различните партньори на местно ниво – полиция, социални служби, доставчици, здравни служби, съд, прокуратура, и пр.

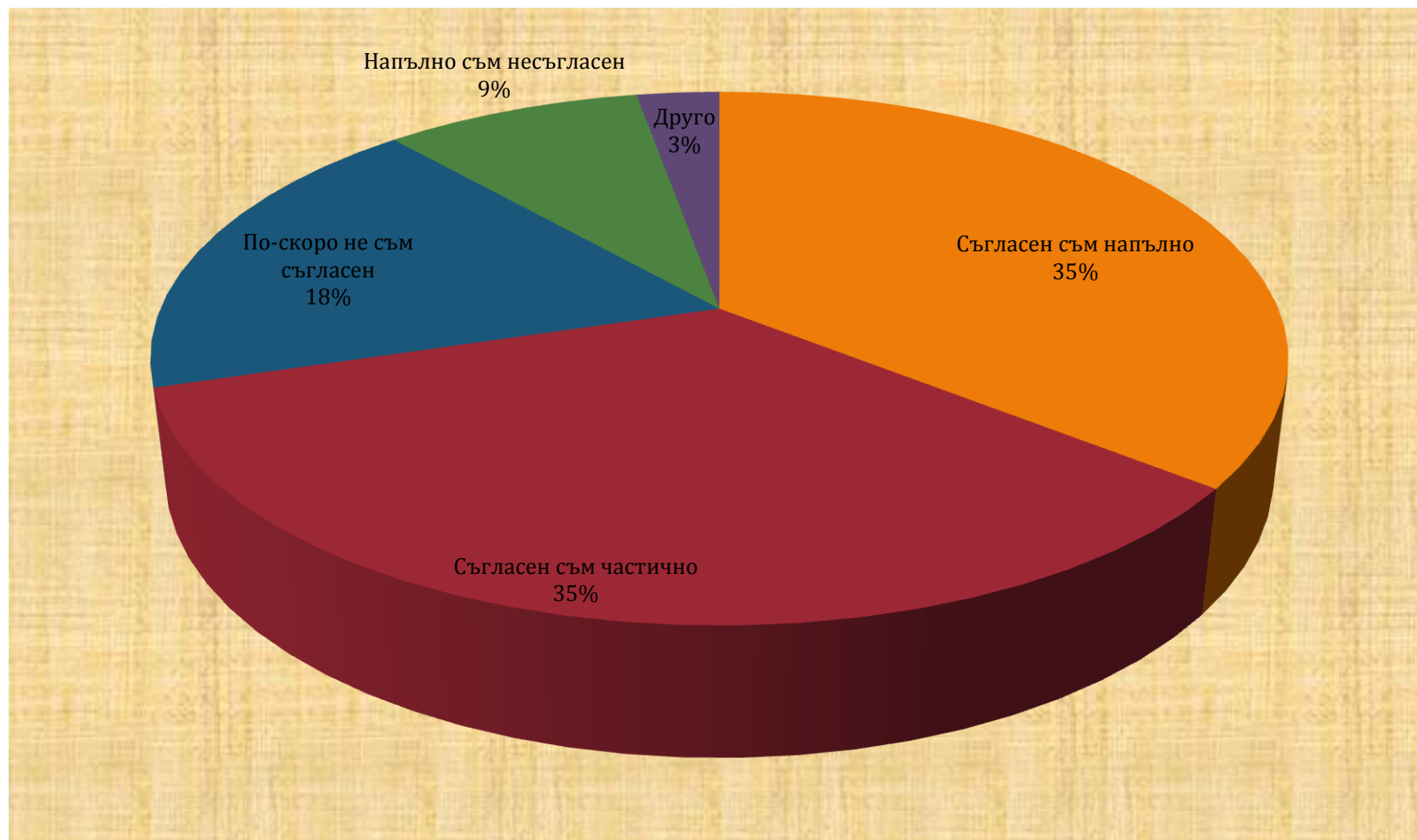
Доставчици на социални услуги участват по-скоро рядко в срещите по КМ

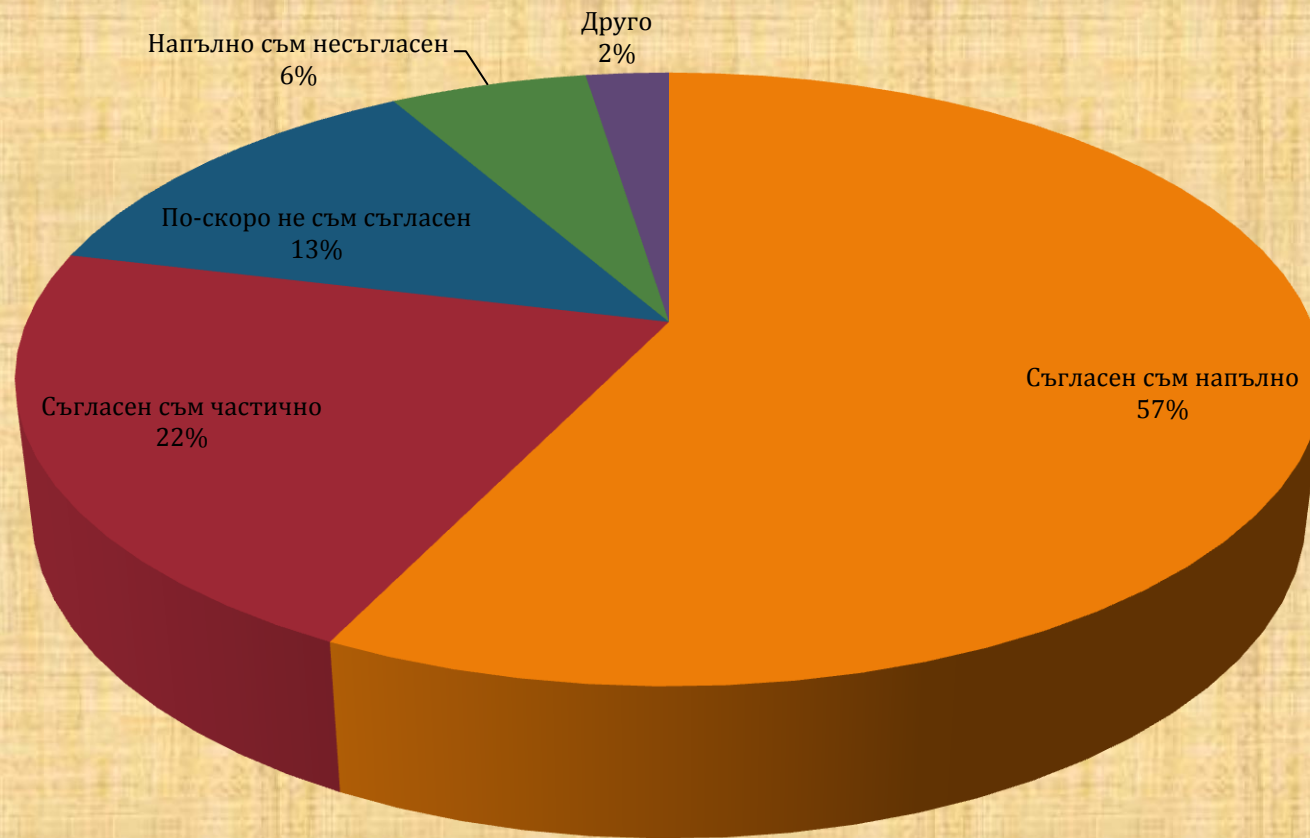
Изводи от изследването – взаимодействие

- Малко практики на проследяване на случая до приключването му. Никой социален работник не придружава/не държи случая на детето и семейството му през целия период на наказателно производство, такава практика за първи път се появява в Зона Закрила
- Няма споделен случаи на подготовка на дете, жертва на престъпление за това, че извършителят ще бъде освободен
- Няма споделен случай на психо-социална медиация между извършител и жертва
- По-често всяка структура по отделно работи

Подкрепата по-често не включва психотерапевтична работа

Никой не проследява случая до възстановяване и евентуална среща с извършителя

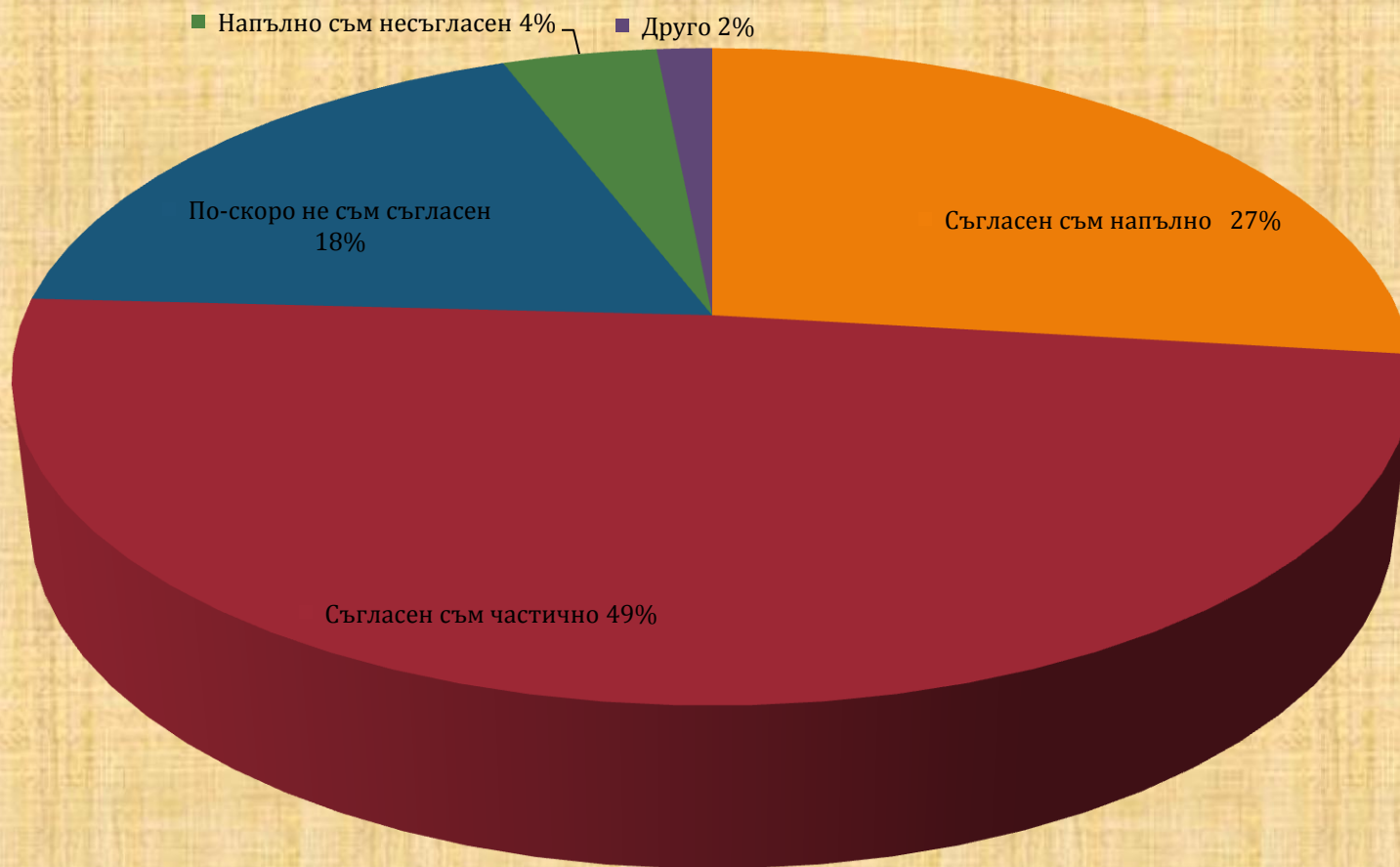
Изводи от изследването – взаимодействие

- Момиче на 13 г., сигнал за бягство, след откриването споделя за въвличане в проституция, като посочва извършителя. Споделя за сексуално насилие от бащата. “Разпитвана” многократно, отхвърля сексуалното насилие, но става ясно за системно домашно физическо насилие. Настанена е в Кризисен център. На между институционална среща ИДПС гордо споделя, че няма доказателства за сексуално насилие. На въпрос за въвличането в проституция тя отговаря – “но тя е била съгласна”. Разследващ полицаи се намесва и обяснява, че това е без значение. Оказва, се че родителите са сигнализирали прокуратурата, но са получили отказ за образуване на производство поради липса на доказателства. Никой не е разпитвал момичето по този въпрос.

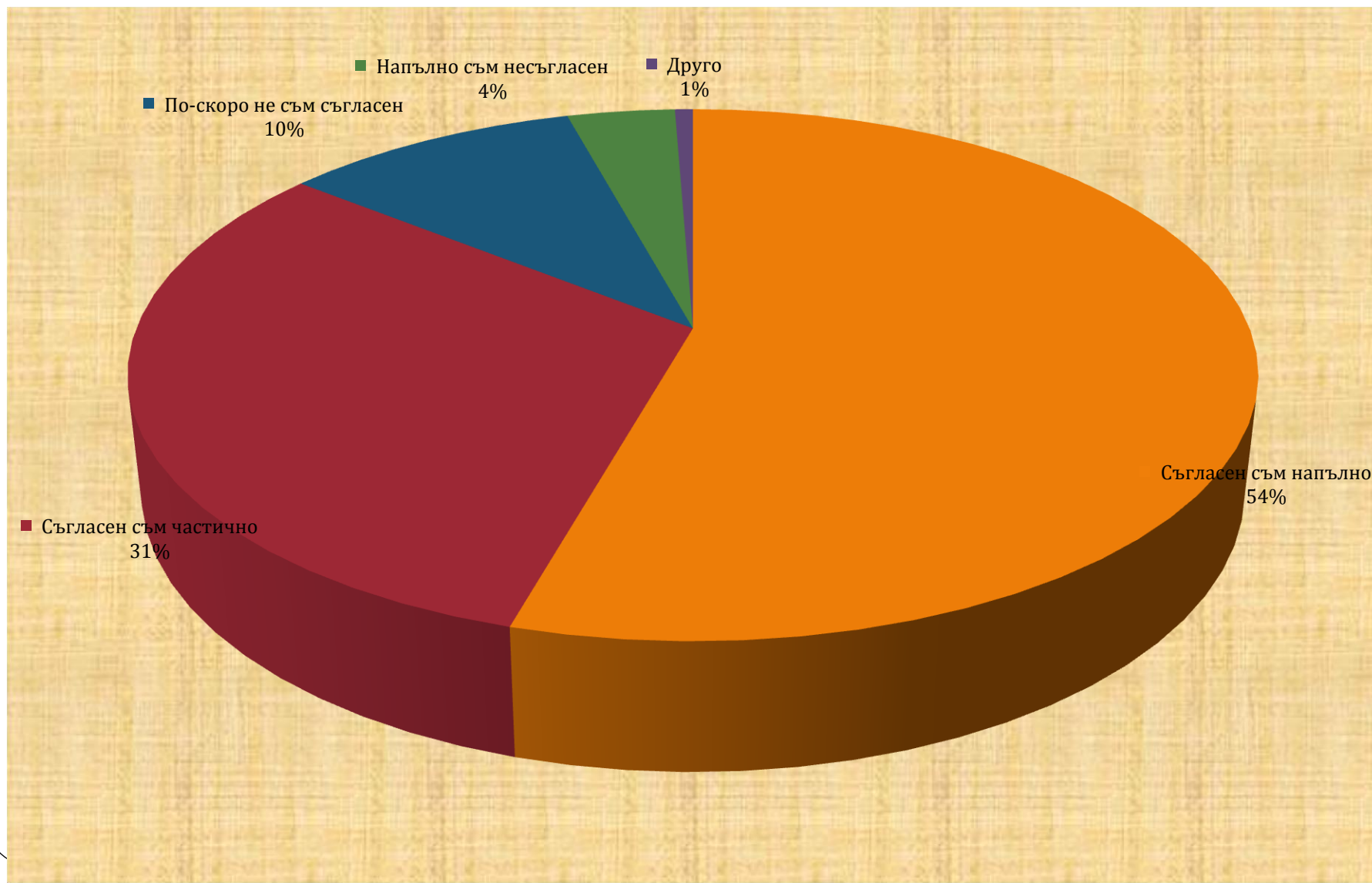
Изводи от изследването - недостиг на подготовка на специалистите

- недостиг при първия контакт
- недостиг при провеждане на разпити

Хората, които осъществяват първия контакт най-често са от охранителна полиция

Не всички, които участват на разговора с дете са специално подготвени за разговор с дете

Всичко под един покрив - Зона За-крила;
“Сини стаи” в социални услуги;

“Добра практика”

- Продължаващо сексуално насилие на момиче на 11 г. от баща и, сигнализира училището
- Полицията в продължение на две седмици “набира” доказателства чрез специални средства
- Специалните средства не са използвани в досъдебното производство
- Присъдата е на основата на показанията на момичето
- Момичето е настанено в ДДЛРГ с мярка за закрила

Предложения и препоръки

- Действително въвеждане на Директива 29/12
 - ясно изискване за информиране към системата за закрила;
 - дефиниране на организации за подкрепа на жертвите, гарантиране на услугите
 - включване на доставчиците на социални услуги за деца и семейства в риск
 - действително въвеждане на индивидуална оценка и въвеждане на изискване тя да е основата дали едно дете/жертва на престъпление ще се ползва от специалните мерки за защита

Предложения и препоръки

- Въвеждане на професионален стандарт/профил за компетенции на всички, които работят с деца – разработен и предложен
- Стандарт за разпит - на професионалистите и на самия разпит
- Подобряване на работата на КМ
- Разпространение на добрите практики, преди всичко на практиката “всичко под един покрив

- **Благодаря за вниманието!**